

CÁCH THỨC QUẢN LÝ RỪNG TÂM LINH CỦA NGƯỜI CƠ TU Ở TỈNH THỪA THIÊN HUẾ

Hồ Viết Hoàng*

Tóm tắt: Trong xã hội Cơ Tu, làng là một tổ chức xã hội cơ bản và duy nhất, ở đó không có tổ chức nào lớn hơn hay nhỏ hơn làng. Đặc tính này của xã hội được phản ánh thông qua vai trò chủ sở hữu và quyền quản lý duy nhất của làng đối với mọi tài nguyên đất và rừng. Trong đó, rừng cộng đồng là một dạng đất công thuộc quyền sở hữu của làng, được quản lý thông qua luật tục - một công cụ hữu hiệu nhằm đảm bảo tính chất sở hữu cộng đồng đối với loại hình tài nguyên quan trọng này. Tất cả mọi thành viên của cộng đồng phải chấp hành mọi quy định/chế tài trong luật tục. Bên cạnh đó, cùng với luật tục và cao hơn luật tục, người Cơ Tu còn được “quản lý” bằng sự “thiêng hóa” bởi hệ thống các Thần linh/Yang. Gắn liền với hình thức sở hữu và quản lý này là loại hình rừng tâm linh - một nguồn tài nguyên mang nhiều giá trị vật chất lẫn tinh thần.

Từ khóa: Rừng tâm linh, rừng thiêng, rừng ma, “thiêng hóa”.

Hồ Viết Hoàng: *Management of Co Tu spiritual forests in Thua Thien Hue*

Village is a unique and fundamental social institution in Cơ Tu society, in which there is no organization larger or smaller than villages. This feature of society is reflected through role of the village as a single owner and ruler of all land and forest resources. In particular, community forest is a public land owned by the village, which is managed through the customary law - an effective tool to ensure community ownership of this important resource. All members of the community have to implement all regulations/sanctions prescribed in the customary law. Besides, the Cơ Tu is also “ruled” by the “sacred” of spirit/ yang system. Under this type of ownership and management is spiritual forests - a natural resource of both material and spirit great values.

Keywords: Spiritual forest, sacred forestd, ghost forestd, scared.